

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра історії філософії

Затверджено
на засіданні кафедри історії філософії
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 25 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри історії філософії
докт. філос. наук, доц. Дахній А.Й.

Силабус з навчальної дисципліни

«ЗАХІДНА ЦИВІЛІЗАЦІЯ ЯК СИНТЕЗ РЕЛІГІЇ, ЛІТЕРАТУРИ ТА ФІЛОСОФІЇ»
для студентів першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 034 – Культурологія

Львів 2022р.

Силабус курсу

Західна цивілізація як синтез релігії, літератури та філософії

2022-2023 навчальний рік

Назва курсу	Західна цивілізація як синтез релігії, літератури та філософії
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра історії філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	034 культурологія
Викладач (-і)	Андрій Йосипович Дахній, завідувач кафедри історії філософії, доктор філософських наук, доцент
Контактна інформація викладача (-ів)	a-dakhniy@ukr.net № моб. тел.: 0957365081
Консультації по курсу відбуваються	щоп'ятниці, 16.30-17.30 год. (аудиторія 303, філософський факультет, вул. Університетська, 1) Онлайн-консультації
Сторінка курсу	http://filos.lnu.edu.ua/course

<p>Інформація про курс</p>	<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Західна цивілізація як синтез релігії, літератури та філософії» покликана сформувати у магістрантів-культурологів цілісне уявлення про особливості зародження та ментального розвитку західної цивілізації крізь призму міждисциплінарного підходу – враховуючи особливості зародження і формування релігії, літератури та філософії. Здійснюватиметься дослідження основних підходів ключових представників, відповідно, західних релігії, літератури та філософії. Магістранти зможуть поглибити свої знання у ділянці західної духовної культури як певної цілісності, виявити релевантність розглядуваних ідей в умовах соціокультурної ситуації сьогодення.</p>
<p>Коротка анотація курсу</p>	<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Західна цивілізація як синтез релігії, літератури та філософії» складена для здобувачів ступеня магістра з філософії за спеціальністю – 034 «Культурологія». Предметом дослідження навчальної дисципліни є духовна культура західної цивілізації, специфіка виникнення ключових релігійних, літературних та філософських тем і підходів, виявлення їхніх особливостей і тяглості між західною духовною культурою від античності до початку двадцять першого століття. У рамках курсу передбачається активна робота над вивченням як першоджерельної, так і коментаторської й критичної літератури, запровадження чого має стати інтенсивне допущення студентів до семінарських занять та спонукання їх до ретельної самостійної роботи.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою пропонованої вибіркової навчальної дисципліни є дослідження студентами закономірностей розвитку західної духовної культури, причому як на рівні певних ідей і концепцій у межах напрямів і шкіл, так і у вимірі персональних підходів найяскравіших представників цієї культури. Магістрантам належить простежити основні шляхи розвитку західних релігій, літератури та філософії від античності до сьогодення.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Список літератури:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Августин. Сповідь / пер. з лат. Ю. Мушака. Київ: Основи, 1996. 319 с. 2. Адо П. Що таке антична філософія? / пер. з фр. Київ: Новий Акрополь, 2014. 428 с. 3. Антоній, митрополит Сурозький. Свігло у темряві. Останні розмови 2001-2002 рр. Пер. з англ. К.: Дух і літера, 2014. 220 с. 4. Баумейстер А. О. Буття і благо. Вінниця: Т. П. Барановська, 2014. 418 с. 5. Бергсон А. Творча еволюція. Пер. з франц. К.: Вид-во Жупанського, 2010. 318 с. 6. Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох. Пер. з англ. К.:Факт, 2007. 720 с. 7. Богачов А. Філософська герменевтика: навч. посібник. Київ: Курс, 2006. 405 с.

8. Брукс Д. ДНК особистості / пер. з англ. Г. Егланської. Київ: Наш формат, 2017. 376 с.
9. Бубер М. Я і Ти. Пер. з нім. К.: Дух і літера, 2012. 272 с.
10. Василій Великий. Гомілії. Пер. з давньогр. Львів: Свічадо, 2006. 312 с.
11. Вюллер Т. Що таке час / пер. з норв. С. Волковецької. Київ: Ніка-Центр, Львів: Видавництво Анетти Антоненко, 2018. 160 с.
12. Габермас Ю. Постметафізичне мислення / пер. з нім., післямова та прим. В. М. Купліна. Київ: Дух і Літера, 2011. 280 с.
13. Габермас Ю. Залучення іншого: Студії з політичної теорії / пер. з нім. Андрія Дахнія; наук. ред. Борис Полярш. Львів: Астролябія, 2006. 416 с.
14. Гадамер Х.-Г. Пути Хайдеггера: дослідження позднього творчества / пер. с нем. Минск: Пропілея, 2007. 240 с.
15. Гайдеггер М. Дорогою до мови / пер. з нім. Володимира Кам'яниця. Львів: Літопис, 2007. 232 с.
16. Галік Т. Ніч сповідника. Парадокси малої віри у постоптимістичну епоху / перекл. з чеської Н. Лобур, Д. Федик. Жовква: Місіонер, 2010. 288 с.
17. Галік Т. Терпеливість із Богом. Зустріч віри з невірою. Пер. з чеської. Львів: Свічадо, 2012. 192 с.
18. Гантінгтон С. Протистояння цивілізації та зміна світового порядку. Пер. з англ. Львів: Кальварія, 2006. 472 с.
19. Герасимчук В. А. Філософський роман XX століття. Специфіка тексту. Київ: ПАРАПАН, 2007. 392 с.
20. Гільдебранд Д. Що таке філософія? / пер. з англ. Ю. Підлісного. Львів: Колесо, 2008. 244 с.
21. Гнатюк Я. С. Український кордоцентризм у конфлікті міфологій та інтерпретацій: Монографія. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2010. 184 с.
22. Гомес Т. Фридрих Ніцше. Пер. с испанс. М.: АСТ, 2006. 221 с.

23. Гьосле В. Практична філософія в сучасному світі / пер. з нім., післямова та прим. А. Єрмоленка. Київ: Лібра, 2003. 248 с.
24. Гумбрехт Г. У. Продовжування присутності. Пер. з англ. Харків: IST Publishing, 2020. 192 с.
25. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою. Лекції на тему політики свободи у ХХІ столітті. Пер. з нім. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 109 с.
26. Дахній А. Нариси історії західної філософії ХІХ-ХХ ст.: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 488 с.
27. Дахній А. У пошуках людини: взаємодія філософії та літератури в західній духовній традиції // Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Випуск 2 (36) – Одеса, 2021. – С. 33-42.
28. Декомб В. Современная французская философия: сборник. / пер. с франц. Москва: Издательство «Весь Мир», 2000. 344 с.
29. Дениско П. Інсайт. Візуальні й мультимодальні метафори в живописі, скульптурі, кіно та інших візуальних мистецтвах. Полтава: ФОП Говоров С. В. 2021. 248 с.
30. Джеймсон Ф. Постмодернізм, або логіка культури пізнього капіталізму / пер. з англ. і післямова Петра Дениска. Київ: Курс, 2008. 504 с.
31. Дільтей В. Історія молодого Гегеля / пер. з нім. О. Литвиненка; наук. ред., збірка та уточнення пер., вступ. ст., прим. Ю. В. Кушакова. Київ: Три крапки, 2008. С. 59-278.
32. Долгов К. М. От Киркегорадо Камю. Очерки европейской философско-эстетической мысли XX века. Москва: Искусство, 1990. 399 с.
33. Еріксен Т. Г. Сміття і люди. Зворотний бік споживання / пер. з норвез. І. Сабор. Київ: Ніка-Центр, 2016. 224 с.
34. Європейський словник філософії: Лексикон непрекладностей; під керівн. Б. Кассен / пер. з фр. Т. 1. Київ: Дух і літера, 2009. 570 с.

35. Європейський словник філософії: Лексикон неперекладностей, під керівн. Б. Кассен / пер. з фр. Т. 2. Київ: Дух і літера, 2011. 488 с.
36. Європейський словник філософії: Лексикон неперекладностей, під керівн. Б. Кассен / пер. з фр. Т. 3. Київ: Дух і літера, 2013. 328 с.
37. Європейський словник філософії. Під керівництвом Барбари Кассен. Т. 4. Київ: Дух і літера, 2016. 440 с.
38. Історія європейської ментальності / За ред. П. Дінцельбахера. Пер. з нім. Львів: Літопис, 2019. 632 с.
39. Жильсон Э. Избранное: Христианская философия / пер. с франц. и англ. Москва: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2004. 704 с.
40. Забужко О. Найдовша подорож. К.: Видавничий дім «Комора», 2022. 165 с.
41. Зотов А. Ф. Современная западная философия: учебн. Москва: Высшая школа, 2001. 784 с.
42. Камю А. Міф про Сізіфа. Бунтівна людина. Пер. з франц. Харків: Фоліо, 2022. 446 с.
43. Камю А. Вибрані твори / пер. с фр. К.: Дніпро, 1991. 655с.
44. Кассен Б. Больше одной мови / пер. з фр. С. Желдак. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2016. 64 с.
45. Ключовський Я. Філософія діалогу. Пер. з польс. К.: Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2013. 224 с.
46. Колаковський Л. Міні-лекції на максі-теми. Пер. з польс. К.: Основи, 1999. 133 с.
47. Коллстон Ф. История философии. XX век. / пер. с англ. П. А. Сафронова. Москва: ЗАО Центрполиграф, 2002. 269 с.
48. Коссак Е. Экзистенциализм в философии и литературе. Пер. с польс. Москва: Политиздат, 1980. 360 с.
49. Кричі С. Вступ до континентальної філософії / пер. з англ. В. Менжуліна. Київ: Стигос, 2008. 152 с.

50. Кулгаєва М.Д. Мартін Гайдеггер у спогадах колеґ та учнів. Мартін Гайдеггер очима сучасників. Київ: Стигос, 2002. С.3-23.
51. Культурні цінності Європи / За ред. Ганса Йаса і Клауса Віганґта. Пер. з нім. К.: Дух і літера. 2014. 552 с.
52. Кьєркегор С. Заключительное ненаучное послесловие к «Философским крохам» / пер. с датс. С. Исаева. Санкт-Петербург: изд-во С.-Петерб. ун-та, 2005. 680 с.
53. Ланюк Є. Політика і мистецтво. Історичний взаємозв'язок: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 244 с.
54. Левит К. От Гегеля к Ницше. Революционный перелом в мышлении XIX века. Маркс и Кьєркегор / пер. с нем. Санкт-Петербург: Владимир Даль, 2002. 671 с.
55. Леш І. Християнська філософія екзистенції / пер. з франц. В. Дяха, О. Маршугленко. Київ: Університетське видавництво «Пульсар», 2004. 148 с.
56. Лосик О. Феномен свободи і французький постмодернізм. Львів: НТШ, 2016. 301 с.
57. Лютый Т. Пригоди філософських ідей Західного світу (від давнини до сучасності) К.: Темпора, 2019. 384 с.
58. Лютый Т. Ніцше. Самоперевернення. Київ: Темпора, 2016. 978 с.
59. Маритен Ж. Філософ в мире / пер. с франц. Москва: Высшая школа, 1994. 134 с.
60. Мартіні К.М. На крилах свободи. Пер. з італ. Жовква: Місіонер, 2010. 112 с.
61. «Медитації» Декарта у дзеркалі сучасних тлумачень: Ж.-М.Бейсід, Ж.-Л. Марйон, К.С. Он-Ван-Кун. Пер. з франц. і лат. К.: Дух і літера, 2021. 432 с.
62. Мень О. Син людський. Пер. з рос. Львів: Свічало, 1994. 326 с.
63. Мідделлаар Л. ван. Перехід до Європи. Як континент став союзом. Пер. з англ. К.: Дух і літера, 2018. 576 с.

64. Михальська Н., Шавурський Б. Зарубіжні письменники. Т.1-2. Тернопіль: Богдан, 2005-06.
65. Могчанов В. И. Проблема времени как фиктивная проблема (пространственный поворот в феноменологии). История философии: вызовы XXI века. Ответ. ред. Н. В. Мотрошилова. Москва: Канон+ РООИ Реабилитация, 2014. С. 219-223.
66. Мотрошилова Н. В. Драма жизни, идей и грехопадения Мартина Хайдеггера. Философия Мартина Хайдеггера и современность. Москва: Наука, 1991. С. 3-52.
67. Ніцше Ф. Так казав Заратустра; Жадання влади / пер. з нім. А. Онішка, П. Тарашука. Київ: Основи, Дніпро, 1993. 415 с.
68. Паскаль Б. Думки / пер. з фр. Анатоль Перепалдя, Олег Хома. Київ: Дух і Літера, 2009. 704 с.
69. Пінкер С. Просвітництво сьогодні. Аргументи на користь розуму, науки та прогресу. К.: Наш формат, 2019. 560 с.
70. Пітерс Дж.Д. Слова на вітрі. Історія ідеї комунікації. Пер. з англ. К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2004. 302 с.
71. Платон. Федон // Платон. Апологія Сократа. Діалоги. Пер. з давньогрек. Харків: Фоліо, 2017. С.163-265.
72. Попович М. В. Філософія свободи. Харків: Фоліо, 2018. 524 с.
73. Райда К. Екзистенціальна філософія. Традиція і перспективи. Київ: ПАРАПАН, 2009. 328 с.
74. Рассел Б. Історія західної філософії / пер. з англ. Ю. Лісняка, П.Тарашука. Київ: Основи, 1995. 759 с.
75. Реале Дж., Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. Т. 4. От романтизма до наших дней / пер. с итал. Санкт-Петербург: Петрополис, 1997. 849 с.
76. Ренч Т. Конституція моральності. Трансцендентальна антропологія і практична філософія / пер. з нім. В. Приходька. Київ: Дух і літера, 2010. 348 с.
77. Рікер П. Історія та істина / пер. з франц. Київ: Пульсар, 2001. 396 с.

78. Рорти Р. Витгенштейн, Хайдеггер и гипостазирование языка. Философия Мартина Хайдеггера и современность / пер. с англ. И. В. Борисовой. Москва: Наука, 1991. С. 133-138.
79. Рудинеско Е. Философи в обіймах бурі / пер. з фр. О. А. Юдіна. Київ: Ніка-Центр, 2007. 208 с.
80. Руднев В. Новая модель времени. Москва: Гнозис, 2015. 288 с.
81. Румянцева Т.Г. Фридрих Ницше. Минск: Книжный дом, 2008. 191с.
82. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: Панорама новітньої науки. Пер. з франц. К.: Основи, 1998. 669 с.
83. Рьод В. Шлях філософії: ХІХ–ХХ століття / пер. с англ. И. В. Борисовой, пер. з нім. М. Д. Кулгаєвої, В. І. Кебуладзе, В. Терлецького. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2010. 368 с.
84. Сартр Ж.-П. Буття і ніщо: нарис феноменологічної онтології / пер. з фр.: В. Дях, П. Таращук. Київ: Основи, 2001. 854 с.
85. Сартр Ж.-П. Экзистенциализм – это гуманизм / пер. с фр. Сумерки богов / Сост. и общ. ред. А. А. Яковлева. Перевод. М. : Политиздат, 1990. 398 с.
86. Селакова О. Найкращий університет. Епоха, особа, традиція. К.: Дух і літера, 2011. 248 с.
87. Сенека Л.А. Моральні листи до Луційя. Пер. з лат. К.: Основи, 1999. 603 с.
88. Скрагон Р. Коротка історія новітньої філософії. Від Декарта до Вітгенштайна. Пер. з англ. К.: Основи, 1998. 331 с.
89. Смит Р. Быть человеком: историческое знание и сотворение человеческой природы / пер. с англ. Ирины Мюрберг; под науч. ред. Ирины Сироткиной. Москва: Канон+ РООИ Реабилитация, 2014. 368 с.
90. Соловьев Э. Ю. Прошлое толкует нас. Очерки по истории философии и культуры. Москва: Изд-во полит. литературы, 1991. 432 с.
91. Таранов С. В. Геологічний екзистенціалізм: монографія. Київ: Четверта хвиля, 2014. 328 с.
92. Тарасов Б. Н. Паскаль. 2-е изд. Москва: Мол. гвардия, 1982. 334 с.

93. Татаркевич В. Історія філософії. Т. 3 / пер. з польсь. О. Гірного. Львів: Свічадо, 1999. 568 с.
94. Тейлор Ч. Джерела себе / пер. з англ. Київ: Дух і Літера, 2005. 696 с.
95. Тейлор Ч. Секулярна доба / пер. з англ. Київ: Дух і Літера, 2018. 664 с.
96. Ушкалов Л. Ловитва невловного птаха: життя Григорія Сковороди. К.: Дух і літера, 2017. 368 с.
97. Ушкалов Л. Література і філософія: доба українського бароко. К.: Видавництво Савчук О.О. 2019. 416 с.
98. Фалев Е. В. Філософська герменевтика Хайдеггера. Санкт-Петербург: Алетейя, 2008. 224 с.
99. Федорика Д. Філософія дару : збірник есеїв / пер. з англ. Олексій Панич. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2017. 248 с.
100. Фергюсон Н. Цивілізація. Як Захід став успішним. Пер. з англ. К.: Наш формат, 2017. 488 с.
101. Фройд З. Невпокій в культурі. Пер. з нім. Львів: Априорі, 2021. 120 с.
102. Хайдеггер М. Бытие и время / пер. с нем. В. В. Библихина. Санкт-Петербург: Наука, 2006. 452 с.
103. Хайдеггер М. Исток художественного творения. Избранные работы разных лет / пер. с нем. Москва: Академический проект, 2008. 528 с.
104. Харарі Ю.Н. 21 урок для 21 століття Пер. з англ. Київ: Форс Україна, 2018. 416 с.
105. Харарі Ю.Н. Номо Деус / пер. з англ. Київ: BookChef, 2018. 544 с.
106. Ціцерон М. Т. Тускуланські бесіди. Про обов'язки. Пер. з лат. Львів: Априорі, 2021. 440 с.
107. Честертон Г.К. Вічна людина. Пер. з англ. Львів: Свічадо, 2020. 344 с.
108. Шестов Л. Киркетард и экзистенциальная философия (глаз вопиющего в пустыне). Москва: Прогресс – Гнозис, 1992. 304 с.
109. Штайн Е. Будова людської особи. Лекція з філософської антропології. Пер. з нім. Львів: Місіонер, 2011. 192 с.

	<p>110. Ясперс К. Идея университета. Пер. з нім. // Идея университета. Антология / Упоряд.: М.Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. – Львів: Літопис, 2002. С.109-165.</p> <p>111. Дев'яків О. Вечір з кіно. Путівник по світу кіно. Харків: Фолио, 2021. 524 с.</p> <p>112. A Companion to Phenomenology and Existentialism. Ed. By Н. L. Dreyfus and M. A. Wrathall. Oxford: Blackwell, 2006. 624 s.</p> <p>113. Глюк К. Grundlagen der Gegenwartsphilosophie. Eine Einführung- Paderborn: Wilhelm Fink Verlag, 2006. 288 s.</p> <p>114. Gondek Н.-D. Tengelюі L. F.Dastur und die Endlichkeit und Sterblichkeit und Mensch. Gondek Н.-D. Tengelюі L. Neue Phänomenologie in Frankreich. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2011. S. 521-557.</p> <p>115. Jancke W. Existenzialismus? Kritik und Restitution. Langthaler R. Hofer M. (Hg.) Existenzphilosophie. Anspruch und Kritik einer Denkform. Wiener Jahrbuch für Philosophie, Band XLV / 2013. Wien: new academic press 2014. S. 9-29.</p> <p>116. Malantschuk G. Kierkegaard and Nietzsche. A Kierkegaard Critique, ed. Howard A.Johnson and Niels Thulstrup. Chicago: Henry Regnery, 1962. P. 116-129.</p> <p>117. Malpas J. Existentialism as literature. Crowell S. (Ed.) The Cambridge Companion to Existentialism. Cambridge: University Press, 2012. P. 291-321.</p>
Тривалість курсу	3 кредити, 90 год.
Обсяг курсу	<p>36 год аудиторних 3 них 18 годин лекцій, 18 годин практичних занять 54 години самостійної роботи</p>

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передумови формування західної цивілізаційної парадигми; - специфіку західної духовної культури в її відмінностях від східного типу духовного розвитку; - особливості співвідношення між традицією та новаторством у західній цивілізації; - як співвідносяться між собою на Заході релігія, література та філософія; - виокремлювати центральні ідеї ключових представників основних філософських та релігійних напрямів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - належним чином орієнтуватися в закономірностях процесу становлення духовних цінностей західної цивілізації; - виявляти філософські, релігійні, психологічні та інші проблеми гуманітарного штибу, які порушувалися і розв'язувалися в західній історії та у сьогоденні; - поєднувати історичний та систематичний підходи щодо ключових проблем гуманітарного плану; - формувати та аргументувати свої власні висновки, наукові дослідження, оформляти досягнуті результати; застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою, спеціальною та навчально-методичною літературою; - аналізувати першоджерела та критичну літературу; - доцільно і влучно, до місця використовувати категоріально-поняттєвий апарат.
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний</p>
<p>Теми</p>	<p style="text-align: center;">ДОДАТОК (схема курсу)</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Залік - за накопичувальною системою</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін, як «Історія української культури», «Історія світової філософії» та інших суміжних дисциплін соціогуманітарного штибу.</p>

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Презентації Лекції Дискусії</p>
<p>Необхідні обладнання</p>	<p>Zoom Проектор Роздатковий матеріал Навчальний посібник Навчально-методичні рекомендації</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Максимальна оцінка за курс – 100 б. – розподіляються таким чином: 1. У часті у семінарських заняттях. Максимальна оцінка – 40 б. Максимальна оцінка за семінарське заняття – 5 б.: студент активно брав участь в обговоренні, підготував відповідь на основі опрацьованого першоджерела, володіє поняттєвим філософським апаратом, легко порівнює філософські концепції та здійснює критичний аналіз філософських ідей. Мінімальна оцінка – 2 б.: студент був присутній на занятті та один раз доповнив відповідь іншого студента чи відповів на запитання.</p> <p>2. Есей – 20 б. Обсяг есею: 1100-1500 слів Критерії есею:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ясність та логічність письмового викладу – 5 балів • Володіння філософським категоріальним апаратом та уміння використовувати здобуте знання під час курсу – 5 балів. • Виокремлення філософських ідей та їхній критичний аналіз – 10 балів <p>3. Залікова співбесіда на основі пройденого матеріалу – 40 б.</p>

<p>Політика курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Допускаються 3 пропуски без вимоги відпрацювання. Інші пропущені заняття, за підтвердження поважної причини, студент може відпрацювати у письмовій формі. Якщо пропущено семінар – написання есею (обсяг – 1000 слів), у якому слід розкрити усі запитання семінарського заняття. Максимальна оцінка за есей – 5 б. • Усі письмові роботи, створення презентації, студенти курсу повинні виконувати самостійно. «Чужий текст» можна використовувати лише за умови, що оформлені посилання на першоджерело. Якщо буде виявлено плагіат, то робота оцінюється в 0 балів без права перездачі. <p>Однією із вимог курсу є дотримання студентської доброчесності.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<p>Залік проводиться у формі усної співбесіди, в якій студент повинен виявити свій рівень підготовки з усього пройденого під час семестру матеріалу</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. / Дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* * лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.**	Завдання, год	Термін виконання
Тиж. 1. 2 акад. год.	<p>Тема 1. Витоки західної цивілізації: взаємодія релігії, літератури та філософії в європейській античності</p> <p>Вагомість міждисциплінарного дискурсу. Взаємодія релігії, літератури та філософії в європейській духовній культурі. Феномен західної цивілізації. Формування духовної культури давньої Еллади: епічна поезія Гомера й Гесіода, публічна та езотерична форми релігії, демократична форма суспільного устрою як джерела виникнення філософії.</p> <p>Роль епічних поем Гомера – «Іліади» й «Одісеї», Гесіода – «Теогонії» та «Робіт і днів» у подальшому формуванні еплінської філософії.</p> <p>Театр. Комедія і трагедія. Арістотель про трагедію і комедію (чинник «Поетика»).</p>	Лекція F2F	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	<p>Література.**</p> <p>Ресурси в інтернеті</p> <p>-Адо П. Що таке антична філософія? / пер. з фр. Київ: Новий Акрополь, 2014. 428 с.</p> <p>-Історія європейської ментальності / За ред. Дінцельбахера. Пер. з нім. Львів: Літопис, 2019. 632 с.</p> <p>-Блум Г. Західний канон. Книжки на тлі епох. Пер. з англ. К.:Факт, 2007. 720 с.</p> <p>- Дахній А. У пошуках людини: взаємодія філософії та літератури в західній духовній традиції // Докса.</p>	Індивідуальне завдання Ведення тематично го словника	1 тиждень

	<p>Poiesis у кореляції з sophia та rhonesis. Давньогрецька культура і філософія. Закоріненість філософії в еллінській культурі. Літературне обігрування філософських сюжетів. Ілюстрація: постань Діогена. Пізня античність. Міркування Сенеки щодо постань Геракліта й Демокріта.</p>				<p>Збірник наукових праць з філософії та філології. Випуск 2 (36) – Одеса, 2021. – С. 33-42. -Культурні цінності Європи / За ред. Ганса Йоаса і Клауса Вігангта. Пер. з нім. К.: Дух і літера. 2014. 552 с. -Фертосон Н. Пивлізація. Як захід став успішним. Пер. з англ. К.: Наш формат, 2017. 488 с. -Ясперс К. Специфика западного мира // Ясперс К. Смысл и назначение истории. М.: Политиздат, 1991. С.84-92.</p>		
<p>Тиж. 2. 2 акад. год.</p>	<p>Семінар №1. Платон. Діалог «Федон» 1. Платон як учень Сократа. Іпостасі філософа й літератора. Платонові погляди на релігію.</p>	<p>Семінар Дискусія, групова робота</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	<p>-Платон. Федон // Платон. Апологія Сократа. Діалоги. Пер. з давньогр. Харків: Фолио, 2017. С.163-265. -Адо П. Що таке антична філософія?</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p>1 тиждень</p>	

	<p>2. Взаємодія релігії, філософії та літератури в Афіській школі.</p> <p>3. Сюжетні особливості діалогу «Федон».</p> <p>4. Релігійна специфіка діалогу: Сократове розуміння релігії.</p> <p>5. Безсмертність душі vs. підходи публічної релігії.</p> <p>6. Чотири раціональні докази безсмертя душі.</p> <p>7. Жертва Асклепію.</p> <p>Амбівалентне сприйняття релігії. Літературні інструменти діалогу.</p>			<p>/ пер. з фр. Київ: Новий Акрополь, 2014. 428 с.</p>		
<p>Тиж. 3.</p> <p>2 акад. год.</p>	<p>Тема 2. Література і філософія у європейській античності: тематика смерті.</p> <p>Тематика смерті у філософії та літературі. Античність. Сократове й Епікурове тлумачення смерті. Шляхи подолання страху перед смертю. Феномен смерті в римській духовній традиції. Рецепти стойків. Ставлення до часу і до смерті. Фактор напучування. Сенека і Ціцерон: «Моральні листи до Луцилія» та «Тускуланські бесіди».</p>	<p>Лекція</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	<p>-Дахній А. У пошуках людини: взаємодія філософії та літератури в західній духовній традиції // Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Випуск 2 (36) – Одеса, 2021. – С. 33-42.</p> <p>-Ціцерон М. Т. Тускуланські бесіди. Про обов'язки. Пер. з лат. Львів: Апріорі, 2021. 440 с.</p>	<p>Виконання індивідуального завдання, Ведення тематичного словника</p>	<p><i>1 тиждень</i></p>

Тиж. 4. 2 акад. год.	<p>Семинар №2. Сенека. «Моральні листи до Луцілія».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Луція Анней Сенека як письменник і як філософ. 2. Сенека і етика неостойцизму. 3. «Моральні листи до Луцілія», ключові ідеї твору: <ul style="list-style-type: none"> а) проблема часу; б) влада долі; в) страх людини перед смертю і шляхи його подолання. 4. Морально-етичний ідеал римського стоїка. 	Семинар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	-Сенека Д.А. Моральні листи до Луцілія. Пер. з лат. К.: Основи, 1999. 603 с.	Виконання індивідуального завдання	1 тиждень
Тиж. 5. 2 акад. год.	<p>Тема 3. Теологія і філософія у середньовіччі: людина і Бог</p> <p>Теологія проти філософії: фідеїзм Тертуліана. Пошуки компромісу: філософські та богословські погляди Августина Блаженного. Теорія пізнання. Проблема співвідношення свободи волі людини і божественної благодаті. Полеміка з Пелагієм. Теорія предестинації. Вчення про державу (град земний) і церкву (град Божий). Динаміка людської особи у «Сповіді». Патристика Северина Боетія. «Розрада від філософії».</p>	Лекція	Навчально-методичні матеріали та посібники	-Антоній, митрополит Суrowsький. Світло у темряві. Останні розмови 2001-2002 рр. Пер. з англ. К.: Дух і літера, 2014. 220 с. -Баумейстер А. О. Буття і благо. Вінниця: Т. П. Барановська, 2014. 418 с. -Бубер М. Я і Ти. Пер. з нім. К.: Дух і літера, 2012. 272 с. -Мень О. Син людський. Пер. з	Виконання індивідуального завдання	1 тиждень

	<p>Алгоритична постаць філософії. Мужність перед лицем смерті. Співвідношення пагристики та схоластики. Поняття схоластики та її періодизація. Нормативні джерела: спірання на тексти Святого Письма, отців церкви та на тексти античної філософії. Рання схоластика. Ансельм Кентерберійський і онтологічне доведення буття Божого. Ступінь реальності одиничних речей і загальних ідей. Теорія концептуалізму (П'єр Абеляр). Теологічно-філософська спадщина Томи Аквінського як найвидатнішої постаті зрілої схоластики. Пізня схоластика. Іоан Дунс Скот, Вільям Оккам. Теорія двох істин.</p>			<p>рос. Львів: Свічадо, 1994. 326 с. -Пашук А.І. Нариси історії середньовічної філософії. К.: Знання, 2007. -Штайн Е. Будова людської особи. Лекція з філософської антропології. Пер. з нім. Львів: Місіонер, 2011. 192 с.</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	
<p>Тиж. 6. 2 акад. год.</p>	<p>Семінар №3. Августин. «Сповідь» 1. На перетині релігії, філософії, психології та літератури: започаткування Августиним жанру сповіді. 2. Жанр сповіді у західноєвропейській літературі (від витоків в античності до новітнього часу).</p>	<p>Семінар Дискусія, групова робота</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	<p>-Августин. Сповідь / пер. з лат. Ю. Мушака. Київ: Основи, 1996. 319 с. -Вюлдер Т. Що таке час / пер. з норв. С.Волковецької. Київ: Ніка-Центр, Львів: Видавництво Анетти Антоненко, 2018. 160 с.</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p>1 тиждень</p>

	<p>3. Осмислення співвідношення між життям і творчістю.</p> <p>4. Основні ідеї і підходи «Сповіді».</p> <p>5. Подолання гріховної інерції і динаміка людської особи.</p> <p>6. Августинова еволюція: від маніхейства через неоплатонізм до християнства.</p> <p>7. Проблематика часу. Августинова й сучасна перспективи.</p>					
<p>Тиж. 7. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 4. Теологія і філософія у Новому часі Антропоцентризм епохи Відродження. Секулярні цінності Нового часу. Феномен раціонального доведення буття Божого. Рене Декарт і його «Метафізичні медитації». Паскалева альтернатива: «Бог Авраама, Ісаака і Якова, а не Бог філософів і вчених». Теологічна перспектива та філософія Б. Спінози і Дж. Барклі. Явище деїзму. Від деїзму через матеріалізм до атеїзму. Феномен Просвітництва та критика церкви.</p>	<p>Лекція <i>F2F</i></p>	<p>Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали</p>	<p>-«Медитації» Декарта у дзеркалі сучасних гуманачень: Ж.-Л. М.Бейсал, Ж.-Л. Марйон, К.С. Он-Ван-Кун. Пер. з франц. і дат. К.: Дух і літера, 2021. 432 с. -Тейлор Ч. Джерела себе / пер. з англ. Київ: Дух і Літера, 2005. 696 с. -Тейлор Ч. Секулярна доба / пер. з англ. Київ: Дух і Літера, 2018. 664 с.</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p>1 тиждень</p>

	Романтизм та спроба реабілітації християнства.					
Тиж. 8. 2 акад. год.	Семінар №4. Паскаль «Думки». 1. Місце Паскаля в науці і філософії Нового часу. 2. Тлумачення антропологічної проблематики: а) місце людини в космосі; трагічність світовідчуження; б) нікчемність і велич «мислячого очерегу»; в) протилежності (суперечності) людської природи. 3. Докази розуму і «докази серця»; їхнє співвідношення. 4. Релігія як розв'язання суперечностей людського існування.	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	-Паскаль Б. Думки. Перекл. з франц. – К.: Дух і літера, 2009. С.13-80.	Виконання індивідуального завдання	1 тиждень
Тиж. 9. 2 акад. год.	Тема №5. Релігія, філософія та література у культурній парадигмі романтизму. Евристичний романтизму. Потенціал романтизму. Взаємодія літератури, релігії та філософії на засадах романтизму. Романтизм як джерело посткласичного мислення,	Лекція F2F	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	-Реле Антисери Западная философия истоков до наших дней. Т. 4. От романтизма наших дней / пер. с итал. Санкт-Петербург:	Виконання індивідуального завдання	1 тиждень

	<p>основні риси романтичного світогляду як антагоністичного щодо філософії Просвітництва. Філософія і поезія; спроби реабілітації християнства (Новалис і Шлегель).</p> <p>Основні риси світогляду романтиків. Критика філістерства. Романтична ідея синтезу науки, релігії і філософії. Фрагменти творів німецьких романтиків (Ф. Шлегель, Новалис, Шлегель).</p> <p>Ідеї філософської герменевтики у творчому надбанні Шлегеля (феномен герменевтичного кола). Спроби пізнання Іншого. Романтичне поняття іронії. Ф. Шлегель. Романтизм і «весна народів».</p>			<p>Петрополис, 1997. 849 с.</p> <p>-Татаркевич В. Історія філософії. Т. 3 / пер. з польс. О. Грнго. Львів: Свічато, 1999. 568 с.</p> <p>-Тейлор Ч. Секулярна доба / пер. з англ. Київ: Дух і Літера, 2018. 664 с.</p> <p>-Мислителі німецького романтизму. Пер. з нім. / упор. Леонід Рудницький та Олег Фешовець. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. 588 с.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

Тиж. 10. 2 акад. год.	Семінар №5. Новалис. «Християнство або Європа»	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально- методичні матеріали та посібники	-Новалис. Християнство або Європа // Мислителі німецького романтизму – Івано-Франківськ, 2003. С.306-324.	Виконанн я індивідуал ьного завдання	1 тиждень
<p>1. Творчість Новалиса в контексті філософського та літературного становлення романтизму.</p> <p>2. “Християнство, або Європа” як програмний історіософський текст Новалиса:</p> <p>а) ностальгічність спогадів за “втраченим раєм” духовного й суспільного життя єдиної Європи;</p> <p>б) феномен християнської віри, необхідність інтенсивних пошуків Царства Небесного;</p> <p>в) значення церкви і її глави;</p> <p>г) світська культура як загроза чуттю трансцендентного.</p> <p>3. Критика явища Реформації:</p> <p>а) неунікненність протестантизму, його світлі й темні сторони; втрата християнської єдності та протеси релігійної анархії;</p> <p>б) свавільність протестантського витлумачення християнства, наголошування на букві, а не на духові релігії;</p> <p>в) Домінування світського елементу, практичне невір’я протестантизму.</p>			<p>-Шульц Г. Новалис, сам свідетельствующи й о себе и о своей жизни. Пер. с нем. – Челябинск, 1998.</p>			

	<p>4. Природа й установки Реформації:</p> <p>а) реформація як знак часу; опозиція знання та віри;</p> <p>б) критика антропоцентризму;</p> <p>в) втрагата величі традиції і рух Просвітництва; духовне життя Франції.</p> <p>5. Людське тяжіння до неба і відродження релігії.</p> <p>6. Могутнє бродіння в німецькій духовній культурі. Месіанські мотиви. Стан наукового життя.</p> <p>7. Подолання політичних незгод через звернення до духовного чинника. Досягнення єдності Європи на основі християнських цінностей.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

Тиж. 11. 2 акад. год.	Тема №6. Філософія життя і Фрідріх Ніцше Артур Шопенгауер як предтеча філософії життя. Новаторський характер метафізики волі. Три шляхи долання залежності від владн світової волі. Ф. Ніцше як духовний спадкоємець А. Шопенгауера: а) «аполлонічного» та «діонісійного» начал у житті і культурі; б) три етапи творчості Ніцше; в) основні ідеї ніцшевської філософії; г) ніцшевська переоцінка всіх цінностей.	Лекція	Навчально-методичні матеріали та посібники	-Дельоз Ж. Ніцше і філософія. Пер. з франц. Львів: Астролія, 2010. -Люттий Т. Несвятий філософ. Український тиждень, № 9, 2016. -Люттий Т. Ніцше. Самопереврешення. Київ: Темпора, 2016. 978 с. -Рассел Б. Історія західної філософії / пер. з англ. Ю. Лісняка, П. Тарашука. Київ: Основи, 1995. 759 с.	Виконання індивідуального завдання	1 тиждень
Тиж. 12. 2 акад. год.	Семинар №6. Ф. Ніцше. «Так казав Заратустра» 1. Ніцше як філософ-письменник. Значення метафори для філософії. 2. Постаь Заратустри і Історичний Зороастр і ніцшевський Заратустра. 3. Елементи міфологічного мислення.	Семинар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	Ніцше Ф. Так казав Заратустра; Жадання владн / пер. з нім. А. Онпшка, П. Тарашука. Київ: Основи, Дніпро, 1993. 415 с. -Левит К. От Гегеля к Ніцше. Революційний	Виконання індивідуального завдання	1 тиждень

	<p>4. Три перетворення духу і кореляція з ніщівською творчістю.</p> <p>5. Ідея смерті Бога і постання надлюдини.</p> <p>6. Дослідження чоловічого та жіночого.</p> <p>7. Розрив із традиційними цінностями, кристика «збочених у потойбічність».</p>			<p>перелом XIX випадки Маркс і К'єркегор / пер. с нем. Санкт-Петербурі: Владимир Даль, 2002. 671 с.</p>		
<p>Тиж. 13. 2 акад. год.</p>	<p>Лекція №7. Взаємодія релігії, філософії та літератури в екзистенційній філософії XIX сторіччя: С. К'єркегор</p> <p>Різноманітні спроби ідентифікації постаті Сьорена К'єркегора.</p> <p>С. К'єркегор як «релігійний письменник».</p> <p>Спроба поєднання релігійних, літературних, психологічних та філософських компонентів.</p> <p>Стадіальна концепція як вираження складного співвідношення між чуттєвістю, розумом і вірою.</p>	<p>Лекція F2F</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>-Дахний А. Секуляризація релігійних ідей С. К'єркегора в екзистенційно-феноменологічній філософії М. Гайдеггера. Феноменологія і релігія. Щорічник Українського феноменологічного товариства. 2009. Київ, 2010. С. 34-46.</p> <p>-Лепп І. Християнська філософія екзистенції / пер. з</p>	<p>Індивідуальне завдання Введення тематично го словника Підготовка презентації</p>	<p>1 тиждень</p>

	<p>Віра силюю абсурду. Телеологічне усунування етичного. К'єркегор як прелюдча екзистенціалізму і діалектичної теології.</p>			<p>франц. В. Дяха, О. Маршутупенко. Київ: Університетське видавництво «Пульсар», 2004. 148 с. -Маланчук Г. Сьорен К'єркегор та його значення як мислителя // Сьорен К'єркегор і його роль в інтелектуальному житті Європи. Доповіді міжнародного семінару. Переклади. Матеріали – Львів, 1998. С.16-24.</p>	<p>Виконання індивідуал ьного завдання Ведення тематично го словника</p>	<p>1 тиждень</p>
<p>Тиж. 14. 2 акад. год.</p>	<p>Семінар №7. Сьорен К'єркегор «Страх і тремтіння» 1. Трактатування мотиву страху і тремтіння: біблійне та К'єркегорове прочитання. 2. Логіка парадоксу в історико- філософському контексті (Тертулліан, Лютер, Паскаль). 3. Авраам та Агамемнон: липар віри та трагічний герой.</p>	<p>Семінар</p>	<p>Навчально- методичні матеріали, посібники</p>	<p>-Дакний А. Нариси історії західної філософії XIX-XX ст.: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. С. 19-40. -К'єркегор С. Страх и трепет / пер. с датс. С.</p>	<p>Виконання індивідуал ьного завдання Ведення тематично го словника</p>	<p>1 тиждень</p>

	<p>4. Мотив жертвопринесення.</p> <p>5. Критика академізму та сучасної епохи;</p> <p>6. Апологія діалектики віри;</p> <p>7. Антагонізм етичної та релігійної стадій.</p>			<p>Исаева. Москва: Республика, 1993. 383 с.</p>		
<p>Тиж. 15. 2 академ. год.</p>	<p>Тема №8. Філософія та література екзистенціалізму.</p> <p>Розвиток філософії екзистенціалізму у ХХ ст.</p> <p>а) релігійний (теїстичний) екзистенціалізм (Карл Ясперс, Габріель Марсель, Лев Шестов): позитивне розуміння трансцендентії, реальність Бога;</p> <p>б) атеїстичний екзистенціалізм (Жан-Поль Сартр, Альбер Камю): негативне розуміння трансцендентії; реальність Ніщо;</p> <p>в) екзистенційні ідеї у філософії Мартина Гайдеггера.</p> <p>Література екзистенціалізму: Ф. Кафка, Р.-М. Рільке, Г. Гессе, А. Камю, М. Кундера.</p> <p>Взаємодія філософії та літератури екзистенціалізму.</p>	<p>Лекція F2F</p>	<p>Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали</p>	<p>-Кьеркегор С. Страх и трепет / пер. с датс. С. Исаева. Москва: Республика, 1993. 383 с.</p> <p>-Дахний А. Нариси історії західної філософії ХІХ-ХХ ст.: навч. посібник Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. С.191-210.</p> <p>-Райда К. Екзистенціальна філософія. Традиція і перспективи. Київ: ПАРАПАН, 2009. 328 с.</p>	<p>Написання Есе Ведення тематично го словника</p>	<p>1 тиждень</p>

Тиж. 16. 2 академ. год.	<p>Семінар №8. Ж.-П.Сартр «Екзистенціалізм – це гуманізм»</p> <p>1. Специфіка французького екзистенціалізму. Атеїстичний тренд французьких екзистенціалістів.</p> <p>2. Програмний твір французького екзистенціалізму та його полемічний характер.</p> <p>3. Захист від атак «справа» і «зліва».</p> <p>4. Приреченість людини до свободи; визначальність ситуації вибору і його важкість.</p> <p>5. Принципи «Екзистенція передреєсенції» як продуктивне «перевертання» схоластичної тези.</p>	Семінар Дискусія, групова робота	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	- Дахній А. Екзистенційна філософія Ж.-П. Сартра // Дахній А. Нариси історії західної філософії XIX-XX ст.: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. С.342-390. -Сартр Ж.-П. Екзистенціалізм – это гуманизм // Сумерки богов.М.: Политиздат, 1990. С.319-344.	Підготовка презентації і ведення тематичного словника	<i>1 тиждень</i>
Тиж. 17.	<p>Тема №9. Західна пивлізація та ідея університету. Наука як соціальний інститут. Європейська античність. Академія, Лікей, Гімнасій. Формування університету в епоху середньовіччя. Структурування раціонального пізнання. Класичний університет: основні засади. Природничі та гуманітарні дисципліни. Дивергенція та конвергенція наук.</p>	Лекція <i>F2F</i>		-Історія європейської ментальності / За ред. П. Дінпельбахера. Пер. з нім. Львів: Літопис, 2019. 632 с. -Культурні цінності Європи / За ред. Ганса Йоаса і Клауса Вігандта. Пер. з нім. К.: Дух і літера. 2014. 552 с.		<i>1 тиждень</i>

Тиж. 18.	Семінар №9. Карл Ясперс. «Ідея університету». 1. Університет як освітня структура. Західна генеалогія. 2. Космос наук. Структура класичного університету. Природничі й точні та гуманітарні дисципліни. 3. Специфіка досліджень і викладання. Проблема сумісності. 4. Схоластичний, вчительський та сократичний типи викладання і навчання. Паритетність стосунків між викладачами й студентами. 5. Засада «студентоцентризму».		Навчально-методичні матеріали, посібники	-Ясперс К. Ідея університету. Пер. з нім. // Ідея університету. Антологія Упоряд.: М.Зубрицька, Бабалік, Рибчинська. Львів: Літопис, 2002. С.109-165. - Дахній А. Екзистенційна філософія К.Ясперса // Дахній А. Нариси історії західної філософії XIX-XX ст.: навч. посібник. Львів: ДНУ імені Івана Франка, 2021. С.265-301.		1 тиждень
----------	---	--	--	---	--	-----------